

Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Затверджено

На засіданні кафедри слов'янської
філології імені професора Іларіона
Свенціцького
філологічного факультету
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № від 30 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри

(доц. Сорока О.Б.)

Силабус з навчальної дисципліни
«Новітні тенденції у розвитку хорватської мови»,
що викладається в межах ОПП «Хорватська мова та
література» другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія,
спеціалізації 035.03 слов'янські мови та літератури (переклад
включно), 035.037 хорватська мова та література (переклад
включно – перша хорватська)

Львів 2022 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Затверджено

На засіданні кафедри слов'янської
філології імені професора Іларіона
Свенціцького
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № від 30 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри _____
(доц. Сорока О.Б.)

Силабус з навчальної дисципліни
«Новітні тенденції у розвитку хорватської мови»,
що викладається в межах ОПШ «Хорватська мова та література»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія,
спеціалізації 035.03 слов'янські мови та літератури (переклад
включно), 035.037 хорватська мова та література (переклад
включно – перша хорватська)

Львів 2022 р.

**Силабус курсу «Новітні тенденції у розвитку хорватської мови»
2022-2023 навчального року**

Назва курсу:

«Новітні тенденції у розвитку хорватської мови»

Адреса викладання курсу:

Кафедра слов'янської філології імені Іларіона Свенціцького

Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна:

Філологічний факультет, кафедра слов'янської філології ім. проф. Іларіона Свенціцького

Галузь знань, шифр та назва спеціальності:

035 філологія 035.03 слов'янські мови та літератури (переклад включно), 035.037

хорватська мова і література (переклад включно (переклад включно) перша - хорватська

Викладачі курсу.

Васильєва Л.П.

Контактна інформація викладачів.

milav2000@yahoo.com

Консультації з курсу відбуваються

Відповідно до розкладу

Сторінка курсу.

Сайт кафедри

Інформація про курс.

Завдання курсу «Новітні тенденції у розвитку хорватської мови» є формування теоретичних знань з дисциплін і практичних умінь для аналізу мовних явищ на різних етапах розвитку мовної системи. Цей курс забезпечує всебічне розуміння розвитку хорватської мови серед інших середньопівденнослов'янських мов, готує студентів до викладання цієї дисципліни.

Коротка анотація курсу.

Навчальна дисципліна розрахована на студентів 5 курсу (хорватська філологія), що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр». Вона пропонує вивчення розвитку хорватської мови, а також вивчення різних рівнів її мовної системи на тлі інших середньопівденнослов'янських мов з метою подальшого викладання цієї дисципліни. Ці аспекти розвитку мови висвітлюються через призму мовознавчої науки.

Оволодіння курсом за запропонованою програмою допоможе студентам отримати практичні і теоретичні знання з усіх її мовних рівнів, з'ясувати її сучасний стан зрозуміти актуальні проблеми, тенденції, динаміку розвитку мови на тлі розвитку мовознавчої науки.

Пропонований курс лекцій і практичних (32 години) читається у 1 семестрі.

Мета та цілі курсу.

Мета навчальної дисципліни засвоєння теоретичного матеріалу курсу з опорою на знання нормативної граматики та з виходом у практичну діяльність.

Метою викладання навчальної дисципліни є ґрунтовне оволодіння знаннями з курсу Новітні тенденції у розвитку хорватської мови.

Основними завданнями курсу є

ознайомлення студентів з основними фактами і тенденціями розвитку мови, її системи, засвоєння цих знань і вміння застосовувати їх на практиці

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: теоретичний матеріал зазначених тем, зокрема розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних

підходів; знати й розуміти систему хорватської мови її розвиток, історію хорватської мови, знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності; розрізняти діалектні та літературні форми, аналізувати одиниці з погляду їх звучання та графічної передачі, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють, знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності;

вміти: використовувати вивчений матеріал на практиці, зокрема, ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати; організовувати процес свого навчання й самоосвіти; використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності; характеризувати діалектні та соціальні різновиди хорватської мови описувати соціолінгвальну ситуацію; використовувати мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя; здійснювати лінгвістичний та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів; збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання; мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах; мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Програмні результати навчання курсу „Новітні тенденції у розвитку хорватської мови» загалом це ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати; організовувати процес свого навчання й самоосвіти; використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності; розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів; знати й розуміти систему мови, історію і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності; характеризувати діалектні та соціальні різновиди хорватської мови описувати соціолінгвальну ситуацію; знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності; Аналізувати лексичні одиниці та синтаксичні конструкції, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють; використовувати хорватську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя; здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів; знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності; збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання; мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах; мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Методи навчання.

Використовуються такі методи навчання:

а) *словесні* – лекція, пояснення, бесіда;

б) *наочні* – ілюстрування лекційного матеріалу таблицями, схемами та графіками;
в) *практичні* – виконання практичних робіт, що передбачає організацію навчальної роботи для отримання нових знань, узагальнень та аналізу та формування вмінь і навичок інтерпретації фактів і стану розвитку сербської морфології та лексикології.
Розглядаються мовознавчі проблеми, студенти вчаться застосовувати набуті знання на практиці, робити наукові узагальнення.

Література для вивчення дисципліни.

Васильєва Л. Штокавські літературні мови: проблеми становлення, розвитку, сучасний стан.

– Львів: ЛНУ ім. Ів.Франка, 2002. – 344 с.

Єрмоленко С. С., Бибик С.П., Тодор О.Г. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів. – Київ: Либідь, 2001. – 224 с.

Васильєва Л.П. Південнослов'янська проблематика в мовознавчих зацікавленнях Івана Франка. Львів, 2006. – 72 с.

Baotić J. Standardni srpskohrvatski jezik, norme i varijante // Književni jezik. Br. 13/1. – Sarajevo, 1984. – S.112–119.

Baotić J. Standardni jezici štokavskog narječja // Simpozij o bosanskome jeziku (Zbornik radova). – Sarajevo, 1999. – S.89–96.

Brozović D. Gramatičke značajke hrvatskoga jezika // Jezik. – 1997. – Br.4. – S.127–135.

Brozović D. Aktuelna kolebanja hrvatske jezične norme // Jezik. – 1998. – Br.5. – S.161–176.

Čirgić A. Fonetsko-fonološke razlike između crnogorskoga i srpskoga jezika // Lingua Montenegrina, časopis za jezikoslovna, književna i kulturna pitanja. Br. 1, Institut za crnogorski jezik i jezikoslovlje »Vojislav P. Nikčević«, Cetinje, 2008. – str. 171-190.

Jahić Dž., Halilović S., Palić I. Gramatika bosanskoga jezika. – Zenica: Dom štampe, 2000. –476 s.

Nikčević V. Gramatika crnogorskog jezika. – Podgorica: DANU, 2001. –586 str.
Ivić M. Problem norme u književnom jeziku // Jezik. – 1965–1966. – Br.1. – S.1–8.

Pranjković I. Hrvatski jezik u BiH // Vjesnik. – 1996. – 2.pros. – S.3.

Samardžija M. Puristička načela i kriteriji // Hrvatski jezik. D.4.– Zagreb: Školska knjiga, 1998. – S.58–66.

Silić J. Nekoliko misli o normi // Norme i normiranje hrvatskoga standardnoga jezika. – Zagreb: Matica hrvatska, 1999. – S. 203–211.

Vasiljeva Lj. Srednjojužnoslavenski jezici u sinkroniji i dijakroniji. – Osijek CKD “M – M”, 2010. – 221 s.

Допоміжна

Ивић П. Српски народ и његов језик. – Београд: Просвета, 1971. – 334 с.

Ивић П. Укратко о разним темама // Из историје српскохрватског језика. – Ниш: Просвета, 1991. – С. 315–322.

Ивић П. Књижевни и народни језик код Срба // Историја српског народа. Књ.2. Београд, 1982. С. 315–347.

Ивић П. Против ускогрудости // Политика. 1984. 25. јан. С. 18.

Ивић П. Развој књижевног језика на српскохрватском језичном подручју // О језику некадашњем и садашњем. Београд, 1990. С. 87–140.

Стевановић М. Савремени српскохрватски језик. Књ.2. – Београд: Научно дело, 1986. – 942 с. (Уводни део)

Инші інформаційні ресурси

1. Бібліотеки:

- Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка (вул. М.Драгоманова, 5, 17);
- кафедральна бібліотека;
- міські бібліотеки м.Львова: бібліотека АН імені В.Стефаника (вул.В.Стефаника, 2);
- Львівська обласна бібліотека (пр. Т.Шевченка, 13).

2. Джерела Інтернет.

Вивчення дисципліни студентами передбачає вміння використовувати різні інформаційні ресурси, у тому числі Internet-джерела та комунікацію з носіями мови, яку вони вивчають.

<http://hjp.hr/>

<http://hrcak.srce.hr>

Тривалість курсу.

1 семестр

Обсяг курсу.

105 год., з них аудиторних - 32год., кредитів 3,5, модулів – 3

Очікувані результати навчання.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати:основні поняття курсу, які визначають стан розвитку хорватської мови на в історичному вимірі, стан дослідження цих проблем; теоретичний матеріал з розвитку сербської мови.

вміти:комунікувати на теми, пов'язані зі спеціалізацією і даним курсом.

характеризувати мовні явища, опираючись на сучасні мовознавчі дослідження,використовувати теоретичні знання з комунікативною метою.

Ключові слова.

хорватська мова, середньопівденнослов'янські мови, лексика, фонетика, морфологія, синтаксис, синхронія, діакронія.

Формат курсу.

очний

Теми.

1.Курс – 1 семестр

Jezik sustav i jezik standard. Norma i kodifikacija

Srpskohrvatski jezik kao zajednički jezik Srba, Hrvata, Bosanaca i Crnogoraca.

Dijalekatska osnovica srednjojužnoslavenskih jezika.

Jezici u 20.stoleću.

Jezična situacija u nekadašnjoj Jugoslaviji i jezične varijante.

Srpskohrvatski/hrvatskosrpski jezik – dvije korelativne jezične varijante.

Srpskohrvatski/hrvatskosrpski jezik – četiri korelativne jezične varijante.

Srednjojužnoslavenski jezični standardi. Razlike na jezičnim razinama.

Схема курсу (див. табл. наприкінці документу)

Підсумковий контроль, форма.

Форма підсумкового контролю успішності навчання іспит - 1 семестр.

Пререквізити.

Отримані навички з вивчення практичного курсу мови, курс старослов'янська мова.

Володіння лексичними темами з різних галузей знань та мовознавчим термінологічним апаратом.

Необхідне обладнання.	Проектор, комп'ютер.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності).	Тести, контрольні роботи. Максимальна сума підсумкових балів – 100. Підсумковий контроль передбачений у формі іспиту у 1 семестрі. Іспит оцінюється за 50-бальною шкалою. Бали за поточну успішність нараховуються за усні опитування на практичному занятті та виконання модульних контролів. Оцінка за модульний контроль складається із виконання тестів та написання рефератів. Максимальна кількість балів за поточну успішність – 50.
Питання до екзамену.	1 курс 1 семестр Jezik sustav i jezik standard. Norma i kodifikacija Srpskohrvatski jezik kao zajednički jezik Srba, Hrvata, Bosanaca i Crnogoraca. Dijalekatska osnovica srednjojužnoslavenskih jezika. Jezici u 20.stoleću. Jezična situacija u nekadašnjoj Jugoslaviji i jezične varijante. Srpskohrvatski/hrvatskosrpski jezik – dvije korelativne jezične varijante. Srpskohrvatski/hrvatskosrpski jezik – četiri korelativne jezične varijante. Srednjojužnoslavenski jezični standardi. Razlike na jezičnim razinama.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

3 КУРС. I СЕМЕСТР

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	МОДУЛЬ I.				

2 г. 1	Jezik sustav i jezik standard. Norma i kodifikacija	лекція практична	Васильєва Л. Штокавські літературні мови: проблеми становлення, розвитку, сучасний стан. – Львів: ЛНУ ім. Ів.Франка, 2002. Vasiljeva Lj. Srednjojužnoslavenski jezici u sinkroniji i dijakroniji. – Osijek СКД “М – М”, 2010. – 221 s.	Značajke standardnoga jezika. Jezik sustav i jezik standard. Norma i kodifikacija – 7	12.10.
2 г. 2					
2 г. 3	Srpskohrvatski jezik kao zajednički jezik Srba, Hrvata, Bosanaca i Crnogoraca.	лекція практична	Васильєва Л. Штокавські літературні мови: проблеми становлення, розвитку, сучасний стан. – Львів: ЛНУ ім. Ів.Франка, 2002. Vasiljeva Lj.	Srpskohrvatski jezik kao zajednički jezik Srba, Hrvata, Bosanaca i Crnogoraca. 7	18.10
2 г. 4					

			Srednjojužnoslavenski jezici u sinkroniji i dijakroniji. – Osijek CKD “M – M”, 2010. – 221 s.		
2 г. 5	Dijalekatska osnovica srednjojužnoslavenskih jezika.	лекція	Васильєва Л. Штокавські літературні мови: проблеми становлення, розвитку, сучасний стан. – Львів: ЛНУ ім. Ів.Франка, 2002. Vasiljeva Lj. Srednjojužnoslavenski jezici u sinkroniji i dijakroniji. – Osijek CKD “M – M”, 2010. – 221 s.	Dijalekatska osnovica srednjojužnoslavenskih jezika. – 7	27.10
2 г. 6		практична			
2 г. 7	Jezici u 20.stoljeću.	лекція	Васильєва Л. Штокавські літературні мови: проблеми становлення, розвитку, сучасний стан. – Львів: ЛНУ ім. Ів.Франка, 2002. Vasiljeva Lj. Srednjojužnoslavenski jezici u sinkroniji i dijakroniji. – Osijek CKD “M – M”, 2010.	Jezici u 20.stoljeću. – 7	6.11
2 г. 8		практична			

			– 221 s.		
	МОДУЛЬ 2.				
2 г. 9.	Jezična situacija u nekadašnjoj Jugoslaviji i jezične varijante.	лекція	Васильєва Л. Штокавські літературні мови: проблеми становлення, розвитку, сучасний стан. – Львів: ЛНУ ім. Ів.Франка, 2002.	Jezična situacija u nekadašnjoj Jugoslaviji i jezične varijante. - 7	12.11
2 г. 10.		практична	Vasiljeva Lj. Srednjojužnoslavenski jezici u sinkroniji i dijakroniji. – Osijek CKD “M – M”, 2010. – 221 s.		
2 г. 11.	Srpskohrvatski/hrvatskosrpski jezik – dvije korelativne jezične varijante. Srpskohrvatski/hrvatskosrpski jezik – četiri korelativne jezične varijante.	лекція	Васильєва Л. Штокавські літературні мови: проблеми становлення, розвитку, сучасний стан. – Львів: ЛНУ ім. Ів.Франка, 2002.	Srpskohrvatski/hrvatskosrpsk i jezik – dvije korelativne jezične varijante. Srpskohrvatski/hrvatskosrpsk i jezik – četiri korelativne jezične varijante. - 7	18.11
2 г. 12.		практична	Vasiljeva Lj. Srednjojužnoslavenski jezici u sinkroniji i dijakroniji. – Osijek CKD “M – M”, 2010. – 221 s.		
	МОДУЛЬ 3.				

2 г. 13.	Srednjojužnoslavenski jezični standardi.	лекція	Васильєва Л. Штокавські літературні мови: проблеми становлення, розвитку, сучасний стан. – Львів: ЛНУ ім. Ів.Франка, 2002. Vasiljeva Lj. Srednjojužnoslavenski jezici u sinkroniji i dijakroniji. – Osijek CKD “M – M”, 2010. – 221 s.	Srednjojužnoslavenski jezični standardi. - 8	27.11
2 г. 14.		практична			
2 г. 15.	Razlike na jezičnim razinama.	лекція	Васильєва Л. Штокавські літературні мови: проблеми становлення, розвитку, сучасний стан. – Львів: ЛНУ ім. Ів.Франка, 2002. Vasiljeva Lj. Srednjojužnoslavenski jezici u sinkroniji i dijakroniji. – Osijek CKD “M – M”, 2010. – 221 s.	Razlike na jezičnim razinama. – 8	12.12
2 г. 16		практична			

32 год.

73 год.